

Unheated

Franciszka Jagielak, Maciej Jagielak, Justyna Kolarz, Maja Kolarz, Jakub Turbasa

Fragment dokumentacji złożonej do konkursu na kuratorski projekt wystawy w Pawilonie Polskim na 19 Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji w 2025 r.

unheated

Impresja

Zaprojektuj i zbuduj. Zaprojektuj i przebuduj. Zaprojektuj i zburz. Odpady usuń. Powtórz.

Przebudowa tuż po zakończeniu budowy.

Nowy budynek, obok niego kontenery wypełnione gruzem.

Jeden z wielu symptomów choroby projektowania na potrzeby rynku – nie użytkowników.

Nowe lokale – nowe, nigdy nie użyte, instalacje elektryczne, wodne, grzewcze, ściany, parapety – usuwane po to by zastąpić je innymi, nieco innego typu czy w innym miejscu.

Niechciane grzejniki, które nikogo nie ogrzały.

Błąd systemu? Niegospodarność? Wyjątek czy reguła?

A może to także twoja historia? Twoje cztery ściany, twoje okna, grzejniki, klimatyzatory.

Twoje życie, twoja energia, twoje ciepło, twój chłód.

Doświadczenie

Wejście. Niski tunel, ściany promieniują ciepłym światłem, sączącym się z ażurowej struktury. Wchodzisz. Gorący powiew na skórze. Poświata z wnętrza ścian.

Idziesz, mrużąc oczy dostrzegasz szczegóły. Powielanie elementów, faktura.

Dotykasz. Metaliczny, znajomy dźwięk przy przesuwaniu dłonią po giętej blasze.

Dalej zakręt, zwrot, kilka kroków, zwrot. Utrata ciepła, utrata wyczucia kierunku.

Zimna biel, chłodniej. Dalej, zakręt, kolejny zwrot, przenikliwe zimno. Ciemny otwór wyjścia. Koniec, ulga. Wychodzisz. Półmrok, ruchome obrazy.

Zrozumienie

Skala problemu.

Liczba budowanych mieszkań / procent natychmiastowych przebudów.

Decyzje. Odpady. Wymóg / montaż / demontaż. Projekt / inny projekt / kolejny projekt.

Powtórzenie. Narastanie. Tysiące zdemontowanych nowych grzejników, setki kilometrów rur, kabli. Dźwięki. Brak sensu. Błąd systemu. Utrata energii. Kolejna pętla.

Drogi wyjścia

Legalny / nielegalny drugi obieg. Tradycyjna kultura zaradności.

Właściwa ocena przydatności rzeczy. Budowanie relacji z zasobami, instynkt węglowy.

Odzyskana wartość zdrowego rozsądku.

Opis projektu

Z odzyskanych grzejników, wyniesionych do rangi obiektów – symboli, budujemy opowieść o skali problemu marnotrawstwa i zbędnej pracy.

Zapraszamy do rozważań o pożądanej / niechcianej cyrkulacji w architekturze.

Projekt unheated stanowi połączenie wystawy, eksperymentalnego procesu logistycznego oraz badań, niezbędnych do przygotowania ekspozycji. Wystawa to pretekst do mapowania zasobów i problemów, w celu wsparcia realnych zmian. Proces badawczy, eksperyment logistyczny.

Postulat odzysku w architekturze pozostaje w UE na marginesie budowlanego „business as usual”. W Polsce zjawisko marnotrawstwa i odzysku wyrobów budowlanych odbywa się głównie w szarej strefie, stanowi terytorium wymagające zbadania, zmapowania i wypracowania nowych rozwiązań.

Szacujemy, że w Polsce około 3-5% mieszkań przekazanych do użytku zostaje od razu poddanych głębokiej przebudowie, co najprawdopodobniej generuje demontaż nie mniej niż 25 tys. sprawnych grzejników. Wtórne, legalne użycie jakichkolwiek elementów z demontażu, czy rozbiórki jest bardzo utrudnione, bo ich status prawny jest niejasny.

W ramach przygotowania wystawy, przeprowadzimy badania, w celu pełniejszego rozpoznania skali zjawiska. Proces pozyskanie kilkuset grzejników na potrzeby wystawy będzie dokumentowany jako eksperyment badawczy, pozwalający sprawdzić w praktyce możliwość pozyskiwania wyrobów z drugiej ręki w krótkim czasie i znacznej skali.

Wystawa

I. Pawilon cyrkulacji zajmuje centralne miejsce w przestrzeni Pawilonu Polskiego. To „pudełko w pudełku” o masywnych, a jednocześnie częściowo ażurowych ścianach wykonanych z kilkuset starannie ułożonych na płask grzejników z demontażu. Pomimo tego, że są to elementy z odzysku – wyglądają jak nowe, w większości zostały zdemontowane ze świeżo oddanych do użytku mieszkań. Wnętrze ukształtowane jest jako meandrujący tunel, nawiązując do przepływu czynnika grzewczego przez grzejnik. Pokonywaniu drogi przez tunel towarzyszy silne doświadczenie zmiany temperatury (wywołane przez nawiew ciepłego i zimnego powietrza z urządzeń klimatyzacyjnych). Utracie ciepła towarzyszą zmiany kierunku, utrudniające orientację w przestrzeni.

II. Strefa projekcji opisuje skalę problemu, poprzez animowane obrazy multiplikacji grzejników i budynków mieszkalnych. Zapętlone animacje i dźwięki dotyczące bezsensownych cykli montażu/demontażu uzupełnione są przez dane pochodzące z przeprowadzonych badań.

III. Strefa poszukiwań zawiera mini instalacje, obrazy i fragmenty opowieści, stawia pytania o możliwe drogi postępowania, poszukiwania „nowego zdrowego rozsądku”, budowania drugich i trzecich obiegów. W narrację wplatamy doświadczenia praktyczne, zebrane w procesie przygotowania wystawy.

unheated

Impression

Design and build. Design and rebuild. Design and demolish. Remove waste. Repeat.

Refurbishment just after the construction is finished.

A new building, containers filled with rubble right next to it. One of many symptoms of the malady of designing for the market – not the users.

New dwellings. New, but never used, electrical systems, water pipes, heating systems, walls, windowsills – unwanted items – removed only to be replaced by others of a slightly different kind or in a different location.

Heaters – that have never heated nobody.

System error? Mismanagement? An exception or the rule?

Or, is it also your story? Your four walls, your windows, heaters, air conditioners.

Your life, your energy, your heat, your coolth.

Experience

Entrance. A low tunnel, the walls radiate warm light, oozing from the openwork structure. You enter. Hot breeze on your skin. Glow from within the walls. You walk on. Squinting, you notice the details. The multiplication of elements, the texture. You touch. A metallic, familiar sound, as you slide your hand over the curved metal surfaces. Turn, another turn, a few steps, yet another turn. Heat loss, no more sense of direction. Cold whiteness, colder. Going further, a turn, another turn, piercing cold. Dark opening of the exit. The end, relief. You get out. Semi-darkness, moving images.

Understanding

The scale of the problem. Number of housing units built / percentage of immediate conversions implemented. Decisions. Construction waste. Requirement / installation / dismantling / removing. Project / another project / yet another project. Repetition. Accumulation. Thousands of removed new radiators, hundreds of kilometers of pipes, cables. Lack of sense. System error. Loss of energy. Yet another loop.

Ways out

Legal / illegal second-hand circulation. Traditional culture of resourcefulness.

Proper value / cost of things. Building relationships with resources. Carbon instinct.

Rediscovered value of common sense.

Project description

From reclaimed radiators, elevated to the status of symbolic objects, we construct a narrative about the scale of waste and unnecessary work in construction.

We invite you to re-consider the wanted / unwanted circulation in architecture.

The “unheated” project is a fusion of an exhibition, an experiment in logistics and a research process required to prepare the show. The exhibition provides a pretext for mapping resources and problems, in order to support a real change. The research process, the experiment in logistics.

Slogans of re-use in architecture remain on the margins of the "business as usual" construction market in UE. In Poland, the phenomenon of re-use of construction waste, materials and parts takes place mainly in the gray zone.

It is a territory that needs to be studied and mapped. New solutions need to be developed.

We estimate that, in Poland, about 3-5% of apartments handed over for use are immediately subjected to deep remodeling, which most likely generates the removal of no less than 25,000 fully functional radiators. Reuse of any removed or dismantled building elements or materials from remodeling, refurbishment or demolition is difficult, as their legal status is unclear.

As a part of the preparation of the exhibition, we will conduct research in order to more fully recognize the scale of the phenomenon. The process of acquiring several hundred second hand heaters for the exhibition will be documented as a research experiment, allowing us to test in practice the viability of obtaining and handling such products in a short time and on a significant scale.

The exhibition

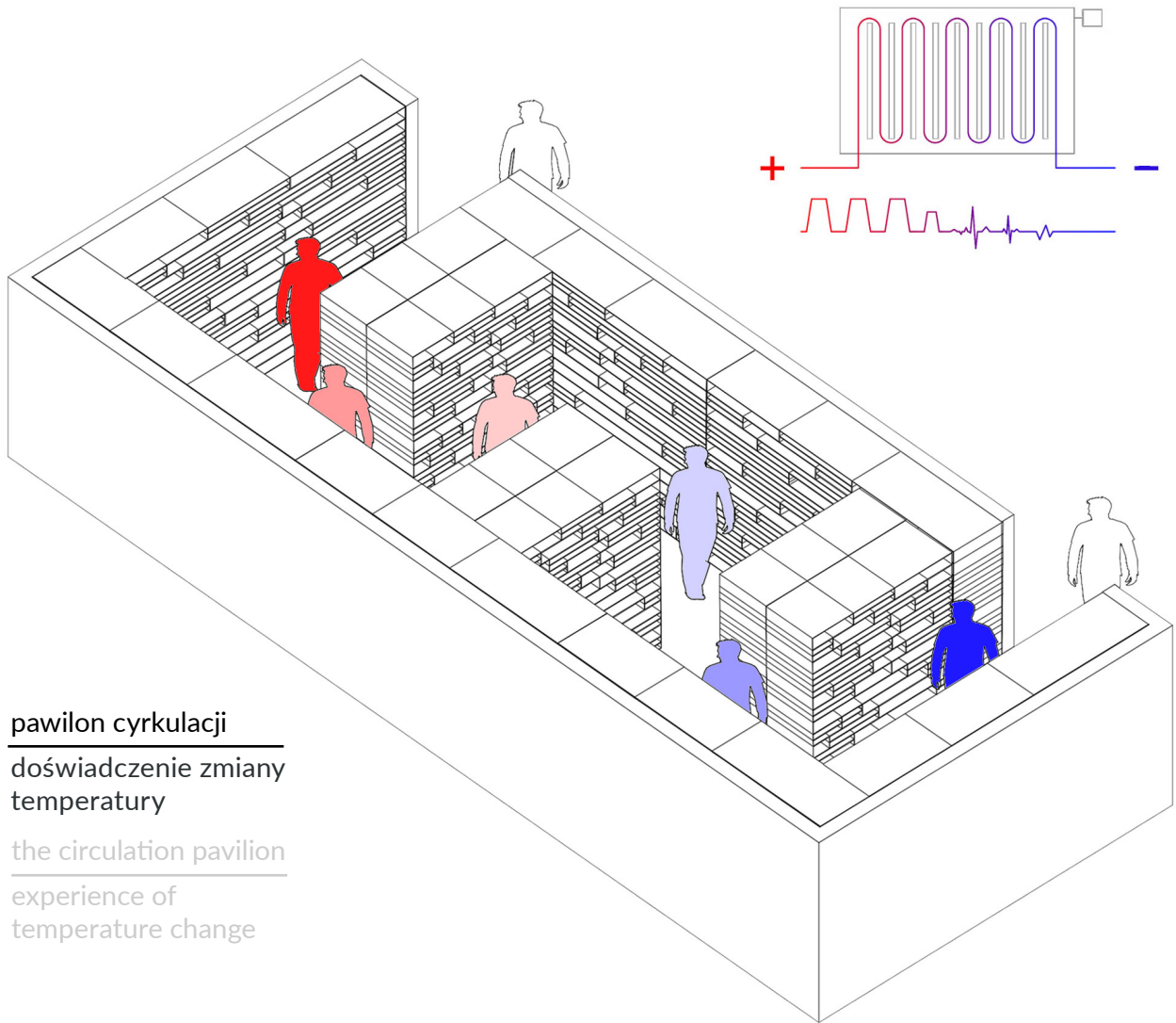
I. The Circulation Pavilion takes the central place in the space of the Polish Pavilion. It is a “box within a box” with massive, yet partially openwork walls made of several hundred second-hand heaters, stacked flat. Despite the fact that they are re-used elements—they look good as new, most of them having been removed from apartments that were just recently put into use.

The interior is shaped as a meandering tunnel, referring to the flow of heating medium through the radiator. Walking through the tunnel is coupled with a strong experience of temperature change (caused by hot/cold air flow forced by airconditioning system). Heat loss is accompanied by changes in direction, making it difficult to orient oneself in space, to maintain a sense of direction.

II. The projection zone describes the scale of the problem through animated images of multiplication of radiators and residential buildings. Looped animations and sounds of pointless assembly / disassembly cycles are complemented by data from the research conducted.

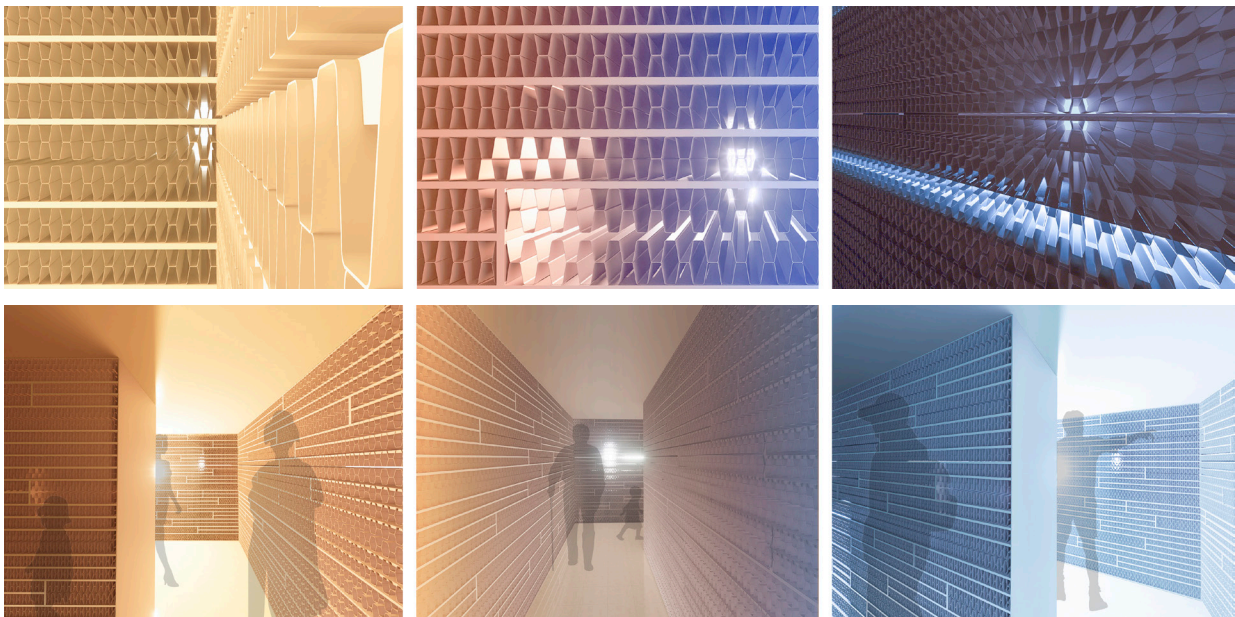
III. The exploration zone consists of mini-installations, images and fragments of stories, posing questions about possible ways of doing things, encouraging the search for a “new common sense”, and building second and third circulation loops. Practical experiences, gathered in the process of preparing the exhibition, are woven into the narrative.

unheated

pawilon cyrkulacji
doświadczenie zmiany
temperatury

the circulation pavilion
experience of
temperature change

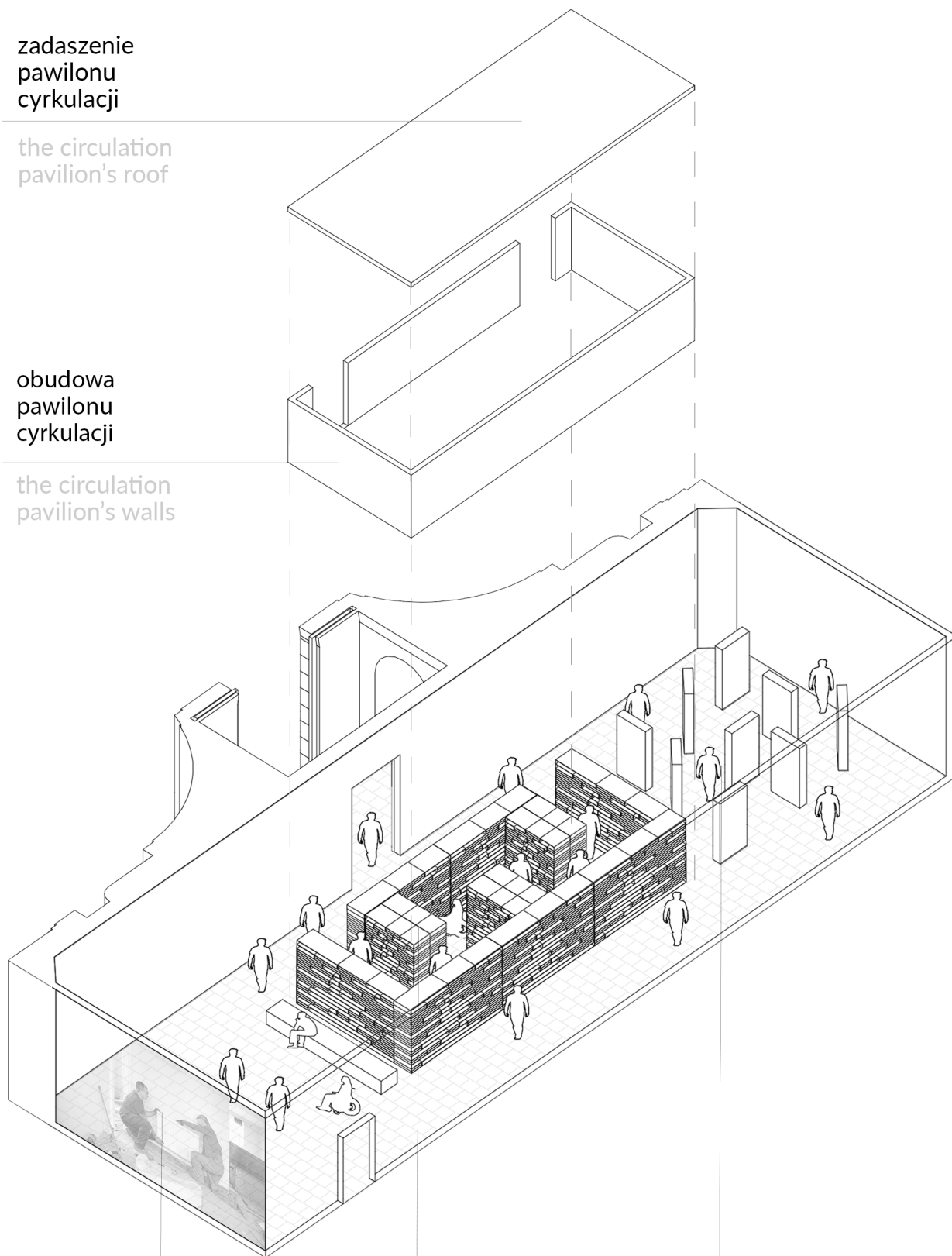

zadaszenie
pawilonu
cyrkulacji

the circulation
pavilion's roof

obudowa
pawilonu
cyrkulacji

the circulation
pavilion's walls

strefa projekcji
the projection zone

pawilon cyrkulacji
the circulation pavilion

strefa poszukiwań
the exploration zone